

**Юдін А.В.**, здобувач вищої освіти факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

**Науковий керівник:**

**Телійчук В. Г.**, доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, доцент

## **ДЕЯКІ ПИТАННЯ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА У СФЕРІ БОРОТЬБИ З ТОРГІВЛЕЮ ЛЮДЬМИ**

Торгівля людьми є величезним міжнародним бізнесом, у якому визначальну роль відіграє організована злочинність. За даними Організації Об'єднаних Націй, обсяги світової торгівлі жінками оцінюються приблизно у 12 мільярдів доларів у рік, а одержувачами прибутків є транснаціональні організації торгівців. Такі виклики світового масштабу вимагають від правоохоронних органів дієвої відповіді все зростаючій загрозі.

Як відзначає О.О. Дульський, серед головних завдань першочергових стратегічних напрямків боротьби з організованою злочинністю та тісно пов'язаною з нею корупцією слід вважати знешкодження суспільно небезпечних організованих злочинних структур, діяльність яких насамперед носить міжрегіональний, міжнародний та транснаціональний характер.

Разом із тим, як зазначають практичні працівники, не завжди вдається притягнути особу до кримінальної відповідальності за торгівлю людьми, навіть тоді, коли виявлено сам факт вчинення злочину. Адже, не розроблено дієвих практичних рекомендацій щодо попередження та розкриття вказаного виду злочинів, а існуючі накази та інструкції мають поверхневий характер та абсолютно не відображають потреб та умов сучасності. Постає гостра необхідність пошуку нових дієвих способів виявлення та документування фактів торгівлі людьми, виявлення та знешкодження організованих злочинних груп, причетних до такої діяльності.

На сьогодні проблема боротьби з торгівлею людьми (особливо жінками) стала надзвичайно актуальною для нашої держави. Україна, як і більшість країн Центрально-Східної Європи, вже має досить тривалий сумний досвід втрати значної кількості жінок і дівчат, вивезених з її території за кордон, де вони стають жертвами різноманітних методів та форм експлуатації, найпоширенішою з яких є примушення до заняття

протитуцією. Найчастіше країнами призначення для жінок з України є Туреччина, Греція, Кіпр, Італія, Югославія, Боснія і Герцеговина, Угорщина, Чехія, Хорватія, Німеччина, Об'єднані Арабські Емірати, Китай і Нідерланди.

Україна намагається якомога активніше залучатися у процес міжнародного співробітництва у сфері боротьби з торгівлею людьми, а також до загальної боротьби з міжнародною організованою злочинністю. Слід відзначити, що Україна (як на міжнародному, так і на національному рівні) застосовує багатовекторний підхід до проблеми боротьби з торгівлею жінками. Як правило, це проявляється у поєднанні стратегій боротьби з торгівлею жінками як такою, боротьби з нелегальною міграцією та боротьби із міжнародною організованою злочинністю.

Сьогодні одним із негативних проявів світових інтеграційних процесів стала інтернаціоналізація організованої злочинності. Організована злочинність набуває глобального характеру. Діяльність міжнародних організованих злочинних угруповань, у тому числі й тих, що сформувалися в Україні, поширюється на всі регіони світу і досягла рівня, недоступного їм раніше. Створення стійких каналів нелегальної міграції та торгівлі людьми є однією з найприбутковіших сфер та напрямків транснаціональної організованої злочинної діяльності в Україні. Україна є учасницею більш ніж 150 угод і міждержавних договорів щодо боротьби з організованою злочинністю.

Загалом загострення проблеми торгівлі людьми в Україні зумовлене низкою соціально-економічних, правових та організаційних чинників, а саме:

- низькі заробітки більшої частини населення, загальне зниження життєвого рівня та матеріальна незабезпеченість;
- нестача робочих місць, безробіття, особливо серед молоді (в першу чергу жінок);
- активізація діяльності міжнародних злочинних угруповань;
- корумпованість представників різних гілок влади (здебільшого правоохоронних органів та органів прикордонного контролю) тощо.

Міжнародне співробітництво у сфері боротьби з торгівлею людьми проводилося на наступних трьох основних рівнях:

1) у рамках участі України в діяльності різноманітних міжнародних організацій;

2) у рамках виконання зобов'язань за універсальними багатосторонніми договорами у сфері захисту прав людини, окремі положення яких стосуються боротьби з торгівлею людьми (Міжнародний пакт про громадянські та політичні права 1966 року; Конвенція про ліквідацію усіх форм дискримінації щодо жінок 1979 року, а також Конвенція про права дитини 1989 року);

3) у рамках двосторонніх та багатосторонніх локальних та регіональних міжнародних договорів, спрямованих на боротьбу з міжнародною злочинністю.

Слід підкреслити, що багатостороннє співробітництво у рамках участі в діяльності різноманітних міжнародних організацій та у рамках виконання державами їх зобов'язань за універсальними багатосторонніми договорами у сфері захисту прав людини охоплює не лише безпосередню координацію спільних дій, спрямованих на забезпечення досягнення цілей договорів, а також включає постійний обмін інформацією щодо ефективних методів та стратегій захисту прав людини (і боротьби з торгівлею людьми тощо), які застосовуються державами. Один із способів поширення такої інформації – подання державою спеціально створеним у рамках системи ООН та у рамках міжнародних договорів органам моніторингу її звітів та доповідей про діяльність щодо імплементації положень окремих міжнародно-правових актів.

- 
1. Левченко К.Б. Торговля жінками в Україні – загальна ситуація та огляд українського законодавства / К.Б. Левченко // Збірка матеріалів з питань боротьби з торгівлею жінками та дітьми. – К., 2000. – Кн. 2. – С. 177–201.
  2. Пясковський В. Методи вербування і вивозу українських жінок до нелегального секс-бізнесу за кордон / В. Пясковський // Підприємництво, господарство і право. – 2002. – № 8. – С. 110–112.
  3. Ерохина Л. Д. Международное сотрудничество в борьбе с терроризмом и торговлей людьми как формами организованной преступности /Л.Д. Ерохина // Динамика научных исследований : материалы III междунар. науч.-практ. конф. (Днепропетровск, 21–30 июня 2004 г.). – Т.4: Право. – Днепропетровск: Наука і освіта, 2004. – С. 39–41.